

Ἐμεῖς ἴσμεν ἐφάμεν γιοβκάες, γιατί ἐλείφαμ-μας τὰ φουμιὰ Κύπρ. 3) Μεταφ., πλαδαρός ἄνθρωπος Α. Ρουμελ. (Φιλιππούπ.)

Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. ὑπὸ τὸν τύπ. Γιουφκᾶς Μακεδ. (Πρώτ.)

γιούχα ἐπιφών. κοιν. καὶ Πόντ. ἀγιούχα Χίος (Βροντ. κ.ά.) γούθα Σύμ. χούγια Λυκ. (Λιβύσσ.) γιουχὰς Κρήτ. γιαχὸ Λήμν. γιουὸ Προπ. (Ἀρτάκ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *y u h a* = ἐπιφών. ἀποδοκιμασίας. Ὁ τύπ. *χ ο ὄ γ ι α* δι' ἀντιμεταθ. Ὁ τύπ. *γ ο ὄ θ α* πιθαν. ἐκ *γ ι ο ὄ χ ι α - γ ι ο ὄ θ α*, πβ. *μ α χ α ἰ ρ ι - μ α θ α ἰ ρ ι* κ.τ.τ.

Συνήθως μετ' ἐκτ. τοῦ τελικοῦ *α*, ὡς *γ ι ο ὄ χ α α α!* ἐπιφώνησ. ἀποδοκιμασίας γινομένης συνήθως ὑπὸ ὀμάδος ἀνθρώπων κατ' ἄλλης ὀμάδος ἢ προσώπου πρὸς ἐμπαιγμὸν, χλευασμὸν πράξεων ἢ λόγων αὐτῶν πρὸς διαπόμπεισιν κοιν. καὶ Πόντ.: Πῆγε νὰ μιλήση, ἀλλὰ τοῦ βάλαν γιούχα κοιν. Τοῦ φωνάξασι γιούχα, ποὺ ἐχάλασ' ὁ τόπος Πελοπν. (Μάν.) Σὰν τὸν εἶδαμι οὐλ', τοῦ βάλαμι γιαχὸ Λήμν. || Παροιμ.

Εἶδι ἢ δικάρα τ' *βιδάρα τσι τ'ν ἠφώναξι γιούχα* (ἐπὶ ἀβασίμως ὑπερηφανευομένων καὶ περιφρονούντων τοὺς ὁμοίους ἢ ἐλαφρῶς χειροτέρους των) Λέσβ. || Ποίημ.

Γιούχα τῶν Ἀγγλων, γιούχα τους!

Γ. Σουρῆ., Ρωμ., ἀριθμ. 88. Συνών. *ἀέρα* (εἰς λ. *ἀέρας 1*), *αἰσχος*, *ἔξω*, *κάτω*, *ντροπή*, *οὔα*. Ἀντίθ. *ζήτω*.

β) Ἐνάρθρος, ὡς οὐσ. γιούχα τό, ἢ τά, ἢ ἀποδοκιμασία, αἱ ἀποδοκιμασίαι κοιν.: Τὰ παιδιὰ τὸν πῆραν μὲ τ' ἔς τὸ ἢ ἔς τὰ γιούχα. Ἄν τὸ κάνετε αὐτό, θὰ σᾶς πάρουνε μὲ τὰ γιούχα κοιν. Θέλω νὰ παίξω τόπι μὲ τὰ παιδιὰ, μὰ ἔς τὴν ἡλικία μου φοβᾶμαι τὰ γιούχα Ἀθῆν. Ἐλάτε ἀ τὸμ-βιάουμ ἔς τὰ γούθα Σύμ. Ἐπιάσαν *do* ἔς τὰ γούθα αὐτόθ. || Ποίημ.

Μικρὸς λαὸς ἐμίλησε, τὸ γιούχα τοὺς φωνάζει (ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς εἰς τὸν Ὀθωνα καὶ τὴν Ἀμυκλίαν) Μ. Λελέκ., Ἐπιδόρπ., σ. 70.

Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. ὑπὸ τὸν τύπ. Γιούχας Μακεδ. (Θεσσαλον. Ζίχν.)

γιουχαῖζω σύνθηθ. γιουχαῖζου βόρ. ἰδιώμ. γιουχάζω Κρήτ. γιουχαῖζω Πελοπν. (Ἀρκαδ.) — Α. Πάλλη, Ταμπουρ. καὶ κόπαν., 110 γιουχάρω σύνθηθ. γιουχάρου Πελοπν. (Μάν.) γιουθέρω Σύμ.

Ἐκ τοῦ ἐπιφών. *γ ι ο ὄ χ α*, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. *-ί ζ ω*. Τὰ εἰς *-ά ρ ω* κατὰ τὰ ἐξ Ἰταλ. ἀνάλογα. Ὁ τύπ. *γ ι ο υ χ α ρ ἰ ζ ω* ἐκ συμφύρ. τῶν *γ ι ο υ χ ἄ ρ ω* καὶ *γ ι ο υ χ α ἰ ζ ω*. Ὁ τύπ. *γ ι ο υ θ ἔ ρ ω* ἐκ τοῦ παρὰ τὸν *γ ι ο ὄ χ α* τύπ. *γ ο ὄ θ α*.

Ἀποδοκιμάζω τινὰ διὰ φωνῶν *γ ι ο ὄ χ α* κοιν.: Μὴν περάσης ἀπ' αὐτὸ τὸ δρόμο, γιατί θὰ σὲ γιουχαῖσουν. Μὴ βγῆς ἔξω γιατί θὰ σὲ γιουχάρουνε ἔς τὴ γειτονιά κοιν. Τοὺν γιουχάισ' οὐ κόσμους μὶ τ'ν ἀτιμία πῶκαν Ἡπ. (Ζαγόρ.) Ἄν δύχη καὶ ῥθῆ ἔς τὸ χωριό, θὰ δόνε γιουχάρουσι Πελοπν. (Μάν.) Ἐπειδὴς ὁμως μᾶς τὰ παράλεε, συμφωνήσαμε καθόσοι νὰ τότε γιουχάρ'με Λευκ. (Φτερν.) || Ποίημ.

Καὶ τὸ γέρο δὲν ἀφίνει
λέξη νὰ τοῦ πῆ,
παρὰ βλαστημάει καὶ βρίζει,
μήτ' ἂν κόσμος γιουχαρίζει,
τόνε νοιάζει νὰ ντραπῆ

Α. Πάλλης, ἐνθ' ἄν.

γιουχάισμα τό, σύνθηθ.

Ἐκ τοῦ ρ. *γ ι ο υ χ α ἰ ζ ω*.

Ἀποδοκιμασία δι' ἐχθρικῶν φωνῶν, χλευασμὸς σύνθηθ.: *Μι τὰ γιουχαῖσματα ποὺ 'κουσ' αὐτὸς οὐ ἄνθρουπους, ἂν ἦταν ἄλλους, θὰ πλάνταζι Ἡπ. (Ζαγόρ.) Ἐπαθι τέτριου γιουχάισμα, π' θὰ τοῦ θ'μᾶτι σ' ὄλουν τὸν κιορὶ τ' Ἡπ. (Κουκούλ.)*

γιουχαητό τό, Πελοπν. (Βερεστ. Γαργαλ. Παιδεμέν. Φιγᾶλ.) γιουχαηστό Κρήτ. (Κίσι.) κ.ά.

Ἐκ τοῦ ρ. *γ ι ο υ χ α ἰ ζ ω*.

Γι ο υ χ ἄ ι σ μ α, τὸ ὄπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Ἐκάμανέ δου ἔνα γιουχαηστό ἀπού 'τανε τὸ μισὸ πολὺ δου, τοῦ θεοκούζουλου, ἀπού πῆγε καὶ τᾶβαλε μὲ τὰ μιτσὰ κοπέλια Κρήτ. (Κίσι.)

γιοφύλλι τό, Κέρκ. (Ἀργυρᾶδ. κ.ά.) — Δ. Σολωμ., 277 Γ. Μαρκορ., Ποιητ. ἔργ. 17 Κ. Παλαμ., Ἀσάλ. ζωή², 35 Κ. Θεοτόκ., Βιργιλ. Γεωργ., 74 Σ. Σκίπη, Σερεν. λουλουδ., 22 — Δ. Καββαδ., Βοταν. φυτολ. λεξ. 2, 888 Λεξ. Μπριγκ. Μ. Ἐγκυκλ. Βλαστ. 469, 477 Πρω. Δημητρ.

Πιθαν. ἐξ ἀμαρτ. οὐσ. *ἀ γ ι ο φ ὄ λ λ ι*.

Τὸ φυτὸν Ἴον τὸ ἄγριον ἢ ἀρουραῖον (*Viola arvensis*) τῆς οἰκογ. τῶν Ἰωδῶν (*Violaceae*) ἐνθ' ἄν.: Ποιήμ.

Σὲ γῆ, σὲ κῦμα, σὲ γιολό, μὲ ρόδο, μὲ γιοφύλλι
τόρα ποὺ ἔστησε χορὸ μὲ τὸν ξανθὸν Ἀπρίλη
Δ. Σολωμ. ἐνθ' ἄν.

Τὸ ρόδο, ἐφύτρωνε κ' ἐσβειόταν τὸ γιοφύλλι
Γ. Μαρκορ. ἐνθ' ἄν.

Καὶ τὸ θεϊκὸ τ' ἀνάθεμα μαραίνει
τὰ δροσερὰ τὰ σέλινα καὶ τὰ γιοφύλλια
καὶ πάει καὶ σὰ θεόργιστο χαλάζι καίει
ἔς τὰ καρπερὰ τὰ κλήματ' ἀπάνου ἔς τὰ σταφύλια

Κ. Παλαμ. ἐνθ' ἄν. Συνών. *ἀ γ ρ ι ο β β ο λ ἔ τ α*, *ἴ τ σ ι*. Ἡ λ. ὡς παρωνύμ. ὑπὸ τὸν τύπ. *Γιοφύλλης Ἰθάκ.*

γιολάντα ἢ, λόγ. σύνθηθ. καὶ δημῶδ. Ἀθῆν. Χίος — Λεξ. Πρω. Δημητρ. γιολάδα Κεφαλλ. γιολάντα Ρόδ. γιολάντα Λεξ. Πρω. Δημητρ. γιολάντα Καλαβρ. (Μπόβ.) *γεολάδα* Λευκ. *γιολάδα* Νάξ. (Ἀπύρανθ.) *κιολάντα* Θράκ. (Περίστασ.) *κιολάδα* Θράκ. (Αἶν. Σαρεκκλ.) Λέσβ. *κιολάδα* Νάξ. (Ἀπύρανθ.) *κρολάντα* Προπ. (Μαρχαρ.) *γαρλάντα* Μακεδ. (Βόιον Καστορ. Κοζ.) *γιορλάδα* Ζάκ. *γιολάντα* Ἀθῆν. κ.ά. *γιολάντα* Ἀντίπαρ. Μῆλ. *γιολάδα* Θήρ. Μύκ. Σῦρ. *κρολάδα* Νάξ. (Φιλότ.) *γελάντρα* Προπ. (Μαρχαρ.) *γελάδρα* Πελοπν. (Καρδαμ.) *τσουρλάντα* Καλαβρ. (Μπόβ. Ροχούδ.)

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *g h i r l a n d a* = στέφανος ἐξ ἀνθέων.

1) Κόσμημα ἐξ ἀνθέων, φύλλων ἢ κλάδων φυσικῶν ἢ τεχνητῶν, εἰς κυκλικὸν ἢ ἡμικυκλικὸν σχῆμα, χρησιμεῦον ὡς στόλισμα τῆς κεφαλῆς τῆς νύμφης, τοῦ καπέλου τῶν γυναικῶν, κίωνων, θυρῶν κ.λπ. λόγ. σύνθηθ. καὶ δημῶδ. Ἀθῆν. Ζάκ. Θήρ. Θράκ. (Σαρεκκλ.) Καλαβρ. (Μπόβ. Ροχούδ.) Κεφαλλ. Λέσβ. Μακεδ. (Βόιον Καστορ. Κοζ.) Μῆλ. Νάξ. (Ἀπύρανθ. Φιλότ. κ.ά.) Ρόδ. Σῦρ. Χίος — Λεξ. Πρω. Δημητρ.: *Εἶχε πάνω ἀπ' τὸ κάλυμμα μιὰ γιολάντα ἀπὸ ἄσπρα τριαντάφυλλα ποὺ τῆς πῆγαινε Ἀθῆν. Ἡ νύφη φοροῦσε γιολάδα ἀπὸ ἄσπρα κερένια ἄνθη Σῦρ. Εἶχε ἔς τὸ καπέλο τῆς μιὰ γιολάδα ἀπὸ τριαδάφυλλα αὐτόθ. Πῶς τῆς πάει ἢ κρολάδα! Φιλότ. Στουλίζουν τ' νύφ' μὶ τέλια κὶ γιολάντις Βόιον. Ἐσοῦ ἦσο σὰ μιὰ πέρλα ἔς τὴν γιολάντα*

